

KB legt lawaai aan banden

Op 15 februari 2006 is het KB van 16 januari 2006 betreffende de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de werknemers tegen de risico's van lawaai op het werk verschenen in het Belgisch Staatsblad. Dit KB is in feite de omzetting van de Europese richtlijn van februari 2003. Wat verandert er?

Wettelijk kader

Het KB Lawaai is de omzetting in Belgisch recht van de richtlijn 2003/10/EG van 6 februari 2003 betreffende de minimumvoorschriften inzake gezondheid en veiligheid met betrekking tot de blootstelling van werknemers aan de risico's van fysische agentia (lawaai). De bepalingen van dit besluit vormen hoofdstuk III 'Geluidsomgeving' van titel IV 'Omgevingsfactoren en fysische agentia' van de Codex over het welzijn op het werk.

Grens- en actiewaarden

De belangrijkste wijziging is de verlaging van de grenswaarden voor blootstelling. Er worden zowel grenswaarden vastgesteld voor gemiddelde dagelijkse of wekelijkse blootstelling (Lex) als voor piekblootstelling (Ppiek). Er zijn drie waardeniveaus vastgelegd:

Grenswaarde	Pcrête = 140 dB(C) en Lex = 87 dB(A)
Bovenste actiewaarde	Pcrête = 137 dB(C) en Lex = 85 dB(A)
Onderste actiewaarde	Pcrête = 135 dB(C) en Lex = 80 dB(A)

De grenswaarde is de absoluut maximale blootstelling in situaties waarin gehoorbescherming gedragen wordt.

Actiewaarden zijn reëel gemeten waarden in de werkruimte zonder rekening te houden met het dragen van gehoorbescherming. De onderste actiewaarde vormt de grens tussen veilige blootstelling en blootstelling die actie vereist. Deze actiewaarden liggen een stuk lager dan vroeger. Tot de verschijning van dit KB bedroeg de veilige blootstelling 85 dB (A), en de veilige piek 140 dB (C), en was er een tweede actieniveau van 90 dB (A) vastgelegd. De nieuwe waarden komen overeen met wat wetenschappelijk al jaren als veilig aanzien wordt en in een aantal landen al lang in de wetgeving is opgenomen. Voor de technische aspecten van de meting verwijst het KB naar de norm NBN ISO 1999:1992.

Risicobeoordeling

Wanneer uit de risicoanalyse blijkt dat er mogelijke blootstelling is aan lawaai, geldt de verplichting voor het opstellen van een adequaat meetplan (art. 9-12). Dat wordt met de nodige deskundigheid uitgevoerd (eventueel door de externe dienst of een speciaal labo), geregeld herhaald en de resultaten worden bewaard (art. 11). Er moet rekening gehouden worden met de werknemers die tot risicogroepen behoren (oudere werknemers, werknemers die reeds gehoorschade hebben), de interactie met trillingen en met voor het gehoor schadelijke chemicaliën (ototoxische agentia), met de interactie met alarmsignalen en met de

beschikbaarheid van beschermingsmiddelen.

Preventiemaatregelen

In art. 15 tot 20 is het hele gamma van mogelijke preventiemaatregelen te vinden dat al in vroegere wetgeving was opgenomen: alternatieve methodes of werkmiddelen, werkplekaanpassingen, collectieve bescherming, informatie, beperking van de blootstellingsduur door de werkorganisatie. Deze maatregelen hebben een dwingend karakter bij overschrijding van de bovenste actiewaarde van 85 dB(A) (art 16). Bovendien moeten dergelijke zones worden afgebakend en de toegang ertoe zoveel mogelijk beperkt (art 17). De grenswaarde van 87 dB(A) mag in geen geval worden overschreden.

Persoonlijke bescherming

Het vroegere principe blijft behouden, zij het aangepast aan de nieuwe grenswaarden:

- vanaf de onderste actiewaarden (80 dB(A)) stelt de werkgever gehoorbescherming ter beschikking;
- boven 85 dB(A) wordt ze ook daadwerkelijk gedragen. De werkgever "is verantwoordelijk voor de doeltreffendheid van de ... genomen maatregelen" (artikel 21).

Informatie en participatie van de werknemers

Werknemers die blootgesteld zijn aan een lawaaisniveau dat gelijk is aan of hoger dan de onderste actiewaarden, moeten voorlichting en opleiding krijgen over de risico's van lawaai. Het comité PBW moet geraadpleegd worden bij de risicobeoordeling, de maatregelen en de keuze van gehoorbeschermers.

Gezondheidstoezicht

De regels voor het gezondheidstoezicht worden geharmoniseerd met het de bepalingen uit het KB Gezondheidstoezicht van 28 mei 2003 (BS van 16 juni 2003). Dat betekent dat de noodzaak van een gezondheidstoezicht afhankelijk is van de risicobeoordeling. Het audiometrisch onderzoek blijft van kracht en wel vanaf 80 db(A) blootstelling met een periodiciteit van 5 jaar. Vanaf 85 dB(A) wordt deze periodiciteit verhoogd tot 3 jaar of jaarlijks. Andere werknemers hebben hier ook recht op als dit noodzakelijk blijkt uit de risicoanalyse. Uiteraard blijft het KB Gezondheidstoezicht hier volledig van kracht. Art. 25 van het KB lawaai verwijst hier uitdrukkelijk naar in verband met het medisch dossier. Het KB gezondheidstoezicht behandelt dit uitgebreid vanaf art. 78. De verplichtingen omvatten onder meer het recht op inzage in het dossier, de collectieve verwerking van uitslagen, het nemen van passende maatregelen bij problemen,...

KB Lawaai van 16 januari 2006 – Overzichtstabel

Waarden voor blootstelling	Belangrijke opmerking	Acties (in geval van overschrijding)	Gehoorbescherming (in geval van onvolledige beperking van deze risico's)	Voorlichting en opleiding werknemers	Ge
grenswaarden voor blootstelling Piek = 140 dB(A) en Lex = 87 dB(A) (mag nooit overschreden)	rekening gehouden met dempende werking van gehoorbescherming	- onmiddellijk maatregelen nemen om blootstelling onder grenswaarde te brengen - oorzaak overschrijding identificeren	gebruik PBM's verplicht	ja	jaa

worden)		- beschermings- en preventiemaatregelen aanpassen om te voorkomen dat het opnieuw gebeurt			
bovenste actiewaarden voor blootstelling: Lex = 85 dB(A) en Ppiek = 137 dB(C)	geen rekening gehouden met dempende werking van gehoorbescherming	- maatregelen om lawaai te verminderen - signalering/afbakening gevarenezones	gebruik PBM's verplicht	ja	om
onderste actiewaarden voor blootstelling: Lex = 80 dB(A) en Ppiek = 135 dB(C)	geen rekening gehouden met dempende werking van gehoorbescherming		ter beschikking stellen PBM's	ja	om

Opgeheven

Dit KB heft de voorschriften hieromtrent in het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB) op (zie tabel).

Opgeheven in ARAB (KB Lawaai van 16 januari 2006)

Thema	Opgeheven punt	Vervangen door
Gezondheidstoezicht op de werknemers	- Punt 4sexies - artikel 135sexies 'Bijzondere bepalingen betreffende de aan lawaai blootgestelde werknemers' - Bijlage II "Lijst van de fysische agentia die beroepsziekten kunnen veroorzaken", Groep II, punt 2.3 'Lawaai'	Codex, titel IV, hfst. III, art. 24 tot 28
Maatregelen ter voorkoming van de hinder	Artikel 148decies 2. 1. a) "Strijd tegen het lawaai"	Codex, titel IV, hfst. III, art. 1 à 23 en art. 29 tot 35
Technische aspecten van de meting	Artikel 148decies 2. 1. a) - bijlage V 'Aanwijzingen voor de metingen van het geluid bedoeld in artikel 148decies 2.1. a) 3.1' - bijlage XV 'Omschrijving van de in artikel 148decies 2. 1. a) 2 bedoelde criteria ter beoordeling van het risico	Zie norm NBN ISO 1999:1992 (Geluidleer - Bepalen van de beroepsmatige blootstelling aan lawaai en het schatten van de door lawaai veroorzaakte gehoorbeschadiging, punt 3.6.) (KB Lawaai, art. 5)

	te wijten aan lawaai'	